

Общото преброяване на населението, извършено на 1. XII. 1956 г. дава нови данни или по-точно нова основа за изчисление на заетите в селското стопанство лица — общо и по отделни сектори и групи стопанства. По тези данни, по реда на екстраполацията може да се изчисли с известна приблизителност броят на заетите лица и през други години.

2. Установяване на продукцията

Един специфичен проблем с оглед на продукцията е на първо място проблемът за остойностяването на същата — поради наличността на нестокова част на продукцията и поради различните цени, по които се реализират частите от стоковата продукция.

Приема се най-общо, когато се касае до оценка в текущи цени, за което именно става дума тук, реализираната стокова продукция да се взема с фактическите реализирани стойности, а нестоковата част на продукцията да се оценява в средните претеглени цени на стоковата продукция. Недостатъкът на тези средни цени е, че цените при реализацията на различните части от стоковата продукция се различават повече или по-малко помежду си в зависимост от различните начини на реализацията (цени по държавните доставки, пределни изкупни и контракционни цени, цени на свободния пазар). Средните цени на реализацията, както и стойността на стоковата и нестокова продукция, се различават помежду си не само според различията на цените на отделните видове продукти, но и според относителната тежест, която имат стоковата и нестоковата продукция в общата маса на продукцията и съставът на самата стокова продукция.

Освен това определянето на различните цени става на различни основи и в много отношения не само въз основа на фактическата стойност и себестойност на продуктите, но и по различни съображения на държавната и стопанска социална политика. Цените, по-специално на държавните доставки, се различават не само по определените им основни размери, но и в зависимост от различни обстоятелства, като изпълнението и преизпълнението на плана, размера на доставените количества и др. такива. Не биха могли да се вземат за меродавни и цените на свободния (нерегулирания) пазар. Този пазар представлява подчинена на регулирания пазар със субсидиерно значение част от общата стокова реализация.

Със сравнително по-определен и съобразен с фактическите стойности на продуктите характер са пределните изкупни цени. Би било уместно оценката на продукцията, включително и на стоковата, да става по тия цени. Още по-добре е, когато изкупните държавни цени са определени въз основа на себестойността на продуктите, както е прието за продукцията на ДЗС.

Изчисляването на общата (валовата) продукция от селското стопанство представлява и друга особеност. Тази продукция се състои от продукцията от растениевъдството и продукцията от животновъдството, с включване на продукцията от така наречените дребни растениевъдни и животновъдни отрасли. В този си обем валовата продукция на селското стопанство съдържа в една или друга степен елементи на валов оборот — главно с оглед на фуража, произведен и употребен в стопан-